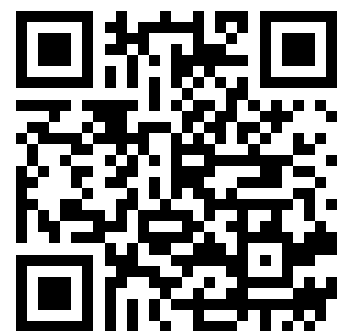

This is a reproduction of a library book that was digitized by Google as part of an ongoing effort to preserve the information in books and make it universally accessible.

Google™ books

<https://books.google.com>

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

1912-1913

m
273

BIBLIOTHEEK KITLV
0065 8904

1911-12

12
23

(342. 1.)

GELEIDENDE BRIEF.

Aan
den Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

's Gravenhage, den 11 Juli 1913.

Krachteus Koninklijke machtiging heb ik de eer U Hoogedelgestrengte, ter voldoening aan artikel 44 van het Reglement op het beleid der regeering van Nederlandsch-Indië, hiernevens met de betrekkelijke nota's van toelichting in afschrift te doen toekomen de navolgende contracten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel of daarmee gelijk te stellen stukken:

1°. eenige in 1911 en 1912 afgelegde verklaringen, houdende regeling van de politieke verhouding van verschillende zelfbesturen in het gouvernement Atjeh en onderhoorigheden tot en de verplichtingen van de bestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

2°. de door de bestuurders van de Atjehsche landschappen Idi-Rajeu en Peusangan in 1912 afgelegde verklaringen nopens den afstand aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië van de terreinen, ingenomen door de hoofdplaatsen Idi en Bireuën;

3°. de in 1912 afgelegde verklaring, houdende regeling van de politieke verhouding van het landschap Tandjoengkasau, residentie Oostkust van Sumatra, tot en de verplichtingen van den waarnemend bestuurder jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië;

4°. de in 1912 afgelegde gelijksoortige verklaring van den bestuurder van het landschap Indragiri, residentie Riouw en onderhoorigheden;

5°. de in 1912 tot stand gekomen suppletoire contracten met de zelfbesturen van de landschappen Pontianak, Tajan, Mampawa, Landak, Matan en Sambas (residentie Westerafdeeling van Borneo), Koetei (residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) en Soembawa, Bima, Dampo en Sanggar (residentie Timor en onderhoorigheden) nopens de verbindbaarheid voor de bestuurders en hunne onderhoorigen van de verordeningen en bepalingen, welke door het Gouvernement van Nederlandsch-Indië zijn of zullen worden uitgevaardigd ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkooping;

6°. de in 1907 door den bestuurder van het landschap Pagatan en Koesan (residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) afgelegde verklaring nopens de overdracht van

dat landschap aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië:

7°. verschillende in 1912 en 1913 afgelegde verklaringen, houdende regeling van de politieke verhouding van een aantal zelfbesturen in de residentie Menado tot en de verplichtingen van de bestuurders jegens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië:

8°. verschillende in 1910, 1911 en 1912 afgelegde gelijksoortige verklaringen van de bestuurders van een aantal landschappen in de residentie Timor en onderhoorigheden

De Minister van Koloniën,
DE WAAL MALEFIJT.

(342. 2.)

ATJEHSCH-ONDERHOORIGHEDEN.

VERKLARINGEN.

Ik ondergeteekende bestuurder van verklaar:

Ten eerste: dat het landschap een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelve vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van stempel, onderteekening of handmerk) en beëdigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij die verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de hoofden zijn erkend en bevestigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
---------	---	---	--------------------------------	--

Noordkust van Atjeh.

Onderafdeeling Pidir.

1	Teukoe Tjhi Ma-oden.	Meureudoe.	6 November 1911.	3 September 1912.
2	Teukoe Keudjroeën Adé.	Geumpang.	29 Juli 1911.	2 December 1912.

Onderafdeeling Bireuën.

3	Teukoe Tjhi Mohamad Djohan Alam Sjah	Peusangan.	20 December 1911.	15 November 1912.
---	--------------------------------------	------------	-------------------	-------------------

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
Oostkust van Atjeh.				
<i>Onderafdeeling Langsa.</i>				
4	Said Hoesin bin Djaäfar bin Agil Sjahaboedin.	Soengöe Raja.	10 Augustus 1911.	22 Juli 1912.
Westkust van Atjeh.				
<i>Onderafdeeling Mentaboh.</i>				
5	Teukoe Keudjroeën Rajeu Nja Radja.	Boebon.	28 October 1911.	18 October 1912.
<i>Onderafdeeling Tapa Toean.</i>				
6	Teukoe Angkob.	Labohan Adji.	21 September 1911.	28 November 1912.
7	Si Djintan galar Datoe Radja Amat. Si Toeba galar Datoe Bagindo.	Tapa Toean.	6 Februari 1912.	4 Juni 1912.
8	Teukoe Keudjroeën Radja Mo-min.	Kloeët.	29 November 1911.	28 November 1912.

(342. 3.)

ATJEHSCH E ONDERHOORIGHEDEN.

NOTA VAN TOELICHTING.

In 1911 en 1912 zijn door een aantal Atjehsche zelfbesturen verklaringen afgelegd nopens hunne verhouding tot het Nederlandsch-Indisch Gouvernement. Deze verklaringen, welke alle gelijkluidend zijn, worden in den gebruikelijken vorm collectief medegedeeld.

Op 17 December 1909 legde Teukoe Moetdin de korte verklaring af als waarnemend bestuurder van het landschap Meurendoe gedurende de minderjarigheid van den aangewezen bestuurder Teukoe Radja Oesman (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1910—1911 — 309, n°. 9). Aangezien echter is gebleken, dat laatstgenoemde voor landschapshoofd de noodige geschiktheid mist en het waarnemend hoofd het meest voor de waardigheid van bestuurder in aanmerking kwam, is deze als zoodanig erkend en bevestigd, nadat hij eene nieuwe korte verklaring had geteekend, welke bij gouvernementsbesluit van 3 September 1912 n°. 18 is goedgekeurd en bekrachtigd.

In het laatst van 1910 kwam Teukoe Adé, zoon van den ons vijandig gezinden Teukoe Keudjroeën Leupoë van Geumpang, die enkele maanden te voren was gesneuveld, in onderwerping en werd hij voorloopig belast met het bestuur over genoemd landschap. Nadat voldoende gebleken was, dat hij de noodige geschiktheid voor landschapshoofd bezat, is hij als zoodanig erkend en bevestigd, na op 29 Juli 1911 de korte verklaring te hebben afgelegd, welke bij gouvernementsbesluit van 2 December 1912 n°. 7, is goedgekeurd en bekrachtigd.

Teungkoë Mahradja Djeumpa werd in 1901, na de korte verklaring te hebben geteekend, erkend en bevestigd als waarnemend bestuurder van het landschap Peusangan gedurende de minderjarigheid van den rechthebbende op het

bestuur, Teukoe Thji Mohamad Djohan Alam Sjah (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1901—1902 — 169 — n°. 47). Aangezien deze reeds sinds eenigen tijd meerderjarig was en geschikt werd geacht het oeleëbalanschap te bekleeden, werd eerstgenoemde in 1911 eervol van zijne waardigheid ontheven en legde Teukoe Thji Mohamad Alam Sjah op 20 December van dat jaar als landschapshoofd de korte verklaring af, welke is goedgekeurd en bekrachtigd bij gouvernementsbesluit van 15 November 1912 n°. 8.

Wegens vergevorderden leeftijd is Said Djaäfar bin Agil Sjahaboedin, oeleëbalang van Soengöe Raja (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1900—1901 — 169 — n°. 26), op verzoek eervol van zijne waardigheid ontheven en is Said Hoesin bin Djaäfar bin Agil Sjahaboedin, tweede zoon van den afgetreden bestuurder, in diens plaats opgetreden, na op 10 Augustus 1911 de korte verklaring te hebben geteekend. Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd bij gouvernementsbesluit van 22 Juli 1912 n°. 30.

In 1910 is Teukoe Keudjroeën Tjoet Amin, bestuurder van het landschap Boebon, die in 1899 de korte verklaring aflegde (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1900—1901 — 169 — n°. 26), op verzoek eervol van zijne waardigheid ontheven. Zijn zoon Teukoe Rajeu, die in verband met den hoogen ouderdom van zijn vader reeds sedert 1904 het bestuur waarnam en zich als een geschikt landschapshoofd had doen kennen, is daarop tot het teekenen der korte verklaring toegelaten, waartoe hij op 28 October 1911 overging. Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd bij gouvernementsbesluit van 18 October 1912 n°. 7.

De in 1901 erkende en bevestigde bestuurders van het landschap Labohan Adji, Datoe Moehamat Ali en Datoe Moehamat Noer (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1901—1902 — 169 — n°. 47), zijn wegens geringe geschiktheid voor hun ambt daarvan ontheven en vervangen door Teukoe Angkob, die op 21 September 1911 de korte verklaring heeft geteekend, welke is goedgekeurd en bekrachtigd bij gouvernementsbesluit van 28 November 1912 n°. 5.

In 1909 overleed een der beide bestuurders van het land-

schap Tapa Toean ¹⁾, genaamd Dato Titah (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1901—1902 — 169 — n°. 47). Deze is vervangen door Si Toeba galar Datoe Bagindo, die met den anderen bestuurder, Si Djintan galar Datoe Radja Amat, de bij gouvernementsbesluit van 4 Mei 1912 n°. 20 goedgekeurde en bekrachtigde korte verklaring aflegde.

Nadat Teukoe Keudjroeën Amamsah op verzoek eervol was ontheven van zijne waardigheid van bestuurder van het landschap Kloeët (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1901—1902 — 169 — n°. 47), is als bestuurder van dat landschap opgetreden diens zoon Teukoe Radja Mo-min, die op 29 November 1911 de korte verklaring teekende, welke is goedgekeurd en bekrachtigd bij gouvernementsbesluit van 28 November 1911 n°. 6.

(342. 4.)

IDI RAJEU EN PEUSANGAN.

VERKLARINGEN BETREFFENDE DEN AFSTAND VAN DE TERREINEN DER HOOFDPLAATSEN.

VERKLARING N°. 1.

Ik ondergeteekende, Teungkoë Tjih Mohamad Hanafia, bestuurder van het landschap Idi Rajeu, verklaar:

I. dat het terrein, ingenomen door de onderafdeelingshoofdplaats Idi, waarvan de grenzen zijn vastgesteld bij besluit van den Directeur van Binnenlandsch Bestuur, dd. 30 November 1909, n°. 1043 (Bijblad n°. 7301), aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië is afgestaan, en van den 1sten Januari 1903 af, tot het rechtstreeks bestuurd gebied van het Gouvernement behoort;

II. dat van bedoelden afstand is uitgesloten geweest het terrein, ingenomen door het tolkantoor te Koeala Idi, zijnde nochtans ook dit grondstuk tot het Gouvernementsgebied komen te behooren van af 1 Mei 1910, van welken datum af ingevolge de ordonnantie van 14 April 1910 (*Staatsblad* n°. 248) de heffing van in- en uitvoerrechten en accijnzen in het landschap Idi Rajeu geheel door het Gouvernement geschiedt.

Aldus gedaan te Idi op den 8sten Mei 1912 of 21 Djoemadilawal 1330 der Mohammedaansche jaartelling.

Hier stonden de handteekening en de stempel van Teungkoë Tjih Mohamad Hanafia, bestuurder van het landschap Idi Rajeu.

In tegenwoordigheid van mij,

De Controleur,

(w. g.) C. DE WIT.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op heden, den 11den Juli 1912.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

Bij afwezigheid,

De Vice-President van den Raad van Nederlandsch-Indië, belast met het dagelijksch beleid der zaken,

(w. g.) VAN REES.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Wd. Algemeene Secretaris,

(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Wd. Gouvernements-Secretaris,

VAN VALKENBURG.

¹⁾ Zie omtrent dit landschap de „Bijdragen tot de Taal-, Land- en Volkenkunde van Nederlandsch-Indië”, deel 67, blad. 405 v.v.

VERKLARING N°. 2.

Ik ondergeteekende, Teukoe Tjih Mohamad Djohan Alam Sjah, bestuurder van het landschap Peusangan, verklaar:

dat het terrein, ingenomen door de hoofdplaats Bireuën, waarvan de grenzen zijn vastgesteld bij besluit van den Directeur van Binnenlandsch Bestuur, dd. 1 September 1909, n°. 735 (Bijblad n°. 7138), aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië is afgestaan en van den 1sten Januari 1903 af tot het rechtstreeks bestuurd gebied van het Gouvernement behoort.

Aldus gedaan te Bireuën op den 21sten December 1912 of den 11den Moeharam van het Mohamedaansche jaar 1331 en opgemaakt in drievoud.

Hier stonden de stempel en handteekening van Teukoe Tjih Mohamad Djohan Alam Sjah, bestuurder van het landschap Peusangan.

Voor legalisatie van bovenstaande handteekening en zegel van Teukoe Tjih Mohamad Djohan Alam Sjah, bestuurder van het landschap Peusangan,

(w. g.) KRIJGSMAN.

In tegenwoordigheid van mij,

De Controleur,

(w. g.) VAN DONGEN.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op heden, den 28sten Maart 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Wd. Algemeene Secretaris,

(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De Wd. Gouvernements-Secretaris,

VAN VALKENBURG.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het

Departement van Koloniën,

STAAL.

(342. 5.)

IDI RAJEU EN PEUSANGAN.

NOTA VAN TOELICHTING.

De door de zelfbestuurders van de Atjehsche landschappen Idi Rajeu en Peusangan afgelegde verklaringen tot afstand aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië van de terreinen, ingenomen door de hoofdplaatsen Idi en Bireuën, hebben geheel dezelfde strekking als de ten vorigen jare overgelegde verklaringen van afstand van grond door eenige andere Atjehsche Zelfbesturen. (Zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1911—1912 — 301 — n°. 4). Zij beoogen namelijk de door het Gouvernement sedert 1 Januari 1903 krachtens mondelingen afstand op de terreinen der hoofdplaatsen uitgeoefende rechten buiten twijfel te stellen en den bestaanden toestand formeel vast te leggen.

(342. 6.)

TANDJOENGKASAU.

VERKLARING.

Ik, ondergeteekende, Mohamat Jasim gelar Datoe Bintara, waarnemend bestuurder van het landschap Tandjoengkasau, tot aan het tijdstip der meerderjarigheid van den aangewezen opvolger Adja Alang, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Tandjoengkasau een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over het landschap Tandjoengkasau aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aandrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Tandjoengkasau door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Laboean Roekoe den 15den April 1912 of den 27sten der maand Rabi oelakir van het Mohammedaansche jaar 1330, en opgemaakt in drievoud.

Hier stond de handteekening van Mohamat Jasim gelar Datoe Bintara, waarnemend bestuurder van het landschap Tandjoengkasau tot aan het tijdstip der meerderjarigheid van den aangewezen opvolger Adja Alang.

In tegenwoordigheid van mij, Robert Louis Alexander Hellwig, Assistent-Resident van Asahan.

(w. g.) HELLWIG.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 7den Augustus 1912, zijnde daarmee tevens Mohamat Jasim gelar Datoe Bintara erkend en bevestigd als waarnemend bestuurder van het landschap Tandjoengkasau tot aan het tijdstip der meerderjarigheid van den aangewezen opvolger Adja Alang.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De wd. Algemeene Secretaris,

(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift:

De wd. Gouvernements Secretaris,

VAN VALKENBURG.

Voor eensluidend afschrift:

*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,*

STAAL.

(342. 7.)

TANDJOENGKASAU.

NOTA VAN TOELICHTING.

In October 1911 overleed Radja Rah Etol, waarnemend bestuurder van het landschap Tandjoengkasau (onderafdeeling Batoebara, afdeling Asahan der residentie Oostkust van Sumatra), die in 1907 als zoodanig de korte verklaring aflegde (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909 — 1 — n°. 42). Aangezien de aangewezen opvolger in het bestuur, Adja Alang, minderjarige zoon van den vorigen bestuurder Radja Morah, nog te jong is om als bestuurder op te treden, is het regentschap over genoemd landschap tot aan het tijdstip der meerderjarigheid van genoemden Adja Alang opgedragen aan Mohamat Jasim gelar Datoe Bintara, eenig overgebleven landsgroote van Tandjoengkasau. Deze teekende op 15 April 1912 de korte verklaring, welke bij Gouvernementsbesluit van 7 Augustus d. a. v. n°. 13. is goedgekeurd en bekrachtigd.

(342. 8.)

INDRAGIRI.

VERKLARING.

Ik, ondergeteekende, Radja Mahmoed, bestuurder van het landschap Indragiri, verklaar:

Ten eerste: dat het landschap Indragiri een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over het landschap Indragiri aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aandrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Indragiri door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Rengat den 20sten Juni 1912 of den vijfden der maand Redjeb van het Mohammedaansche jaar 1330, en opgemaakt in drievoud.

Hier stonden stempel en handteekening van Radja Mahmoed, bestuurder van het landschap Indragiri.

Ten overstaan van mij, Resident van Riouw en Onderhoorigheden,

(w. g.) DE BRUYN KOPS.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op den 3den September 1912, zijnde daarmee tevens Radja Mah-

moed erkend en bevestigd als bestuurder van het landschap Indragiri.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift:

De wd. Gouvernements Secretaris,
VAN VALKENBURG.

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
STAAL.

(342. 9.)

INDRAGIRI.

NOTA VAN TOELICHTING.

Na het overlijden in 1902 van Radja Aisja, Soetan van het landschap Indragiri (residentie Riouw en Onderhoorigheden), die in 1885 aan het bestuur kwam (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1886—1887 — 101 — n°. 8), werd, in verband met de minderjarigheid van den tot zijnen opvolger gekozen Radja Machmoed, het bestuur over genoemd landschap gevoerd door een regentschap (ingesteld bij gouvernementsbesluit van 28 Mei 1903 n°. 34), onder leiding van den assistent-resident.

In den loop van het vorig jaar oordeelde de Indische Regeering het tijdstip gekomen om Radja Machmoed als bestuurder te doen optreden en bij die gelegenheid de verhouding van Indragiri tot het Gouvernement van Nederlandsch-Indië opnieuw te regelen, daar de overeenkomst met dat landschap, op sommige punten aangevuld door een suppletoir contract van 1892 (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1892—1893 — 104 — n°. 2), reeds dagteekende van het jaar 1843 en dus geheel verouderd mocht heeten. De Indische Regeering was van meening dat die verhouding het best zou worden weergegeven door de korte verklaring, tegen het afleggen waarvan door den bestuursopvolger geen enkel bezwaar werd gemaakt en waarmede de leden van de keradjaän hunne instemming betuigden. Diensvolgens teekende Radja Machmoed op 20 Juni 1912 als bestuurder van het landschap Indragiri de korte verklaring, welke bij Gouvernementsbesluit van 3 September 1912 n°. 17 is goedgekeurd en bekrachtigd.

(342. 10.)

PONTIANAK.

SUPPLETOIR CONTRACT.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen het op den 13den Juni 1911 tusschen het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en den bestuurder van Pontianak en zijne mantri's gesloten en bij besluit van den 8sten Januari 1912

Handelingen der Staten-Generaal. Bijlagen. 1912—1913.

n°. 44, juncto dat van 26 Maart d.a.v. n°. 23, door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië goedgekeurd en bekrachtigd contract aan te vullen met eene bepaling betreffende de toepasselijkheid van het reglement op de openbare verkooping in genoemd landschap;

Zoo is op heden, den 11den November 1912, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tusschen ons, Thomas Joannes Hubertus van Driessche, Resident der Westerafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Sjarif Mohamad ibnoel marhoem Soeltan Sjarif Joesoef, bestuurder van Pontianak, en zijne mantri's overeengekomen als volgt:

De verordeningen en bepalingen, welke door het Gouvernement zijn of zullen worden uitgevaardigd ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkooping in verbindende kracht voor den bestuurder van het landschap Pontianak en zijne onderhoorigen.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Pontianak overeengekomen, in viervoud opgemaakt, onder teekend, bezegeld en plechtig beëdigd door Soeltan Sjarif Mohamad ibnoel marhoem Soeltan Sjarif Joesoef en zijne mantri's.

In tegenwoordigheid van mij, Resident der Westerafdeeling van Borneo,

(w. g.) VAN DRIESSCHE.

Hier stonden de stempels en handteekeningen van Soeltan Sjarif Mohamad ibnoel marhoem Soeltan Sjarif Joesoef, bestuurder van Pontianak, en zijne landsgrooten.

Deze suppletoire overeenkomst is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 4den Maart 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De wd. Gouvernements-Secretaris,
VAN VALKENBURG.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het
Departement van Koloniën,
STAAL.

(342. 11.)

TAJAN.

SUPPLETOIR CONTRACT.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen, het op den 14den December 1909, tusschen het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en den bestuurder van het landschap Tajan en zijne mantri's gesloten en bij besluit van den 15den Januari 1912 n°. 77, juncto dat van 15 Juni d.a.v. n°. 3, door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië goedgekeurd en bekrachtigd contract aan te vullen met eene bepaling betreffende de toepasselijkheid van het reglement op de openbare verkooping in genoemd landschap;

Zoo is op heden, den 3den September 1912, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen ons, Carel Lodewijk Dankmeijer, Controleur bij het Binnenlandsch Bestuur, geplaatst in de onderafdeeling Sanggau, afdeeling Pontianak, residentie Westerafdeeling van Borneo, daartoe schriftelijk gemachtigd door den Resident der Westerafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Panembahan Anom Pakoe Negara, bestuurder van het landschap Tajan, en zijne mantri's overeengekomen als volgt:

De verordeningen en bepalingen, welke door het Gouvernement zijn of zullen worden uitgevaardigd, ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkoopingën, zijn van verbindende kracht voor den bestuurder van het landschap Tajan en zijne onderhoorigen.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Tajan overeengekomen, in viervoud opgemaakt, ondertekend, bezegeld en plechtig beëdigd door den Panembahan Anom Pakoe Negara en zijne mantri's.

Hier stonden de stempels en handteekeningen van Panembahan Anom Pakoe Negara, bestuurder van het landschap Tajan, en zijne landsgrooten.

In tegenwoordigheid van mij, Controleur van Sanggau,
(w. g.) C. L. DANKMEIJER.

Deze suppletoire overeenkomst is goedgekeurd en bekrachtigd op heden, den 4den Maart 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De wd. Iste-Gouvernements-Secretaris,
SMEETS.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het
Departement van Koloniën,
STAAL.

(342. 12.)

MAMPAWA.

SUPPLETOIR CONTRACT.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen, het op den 13den September 1909 tusschen het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en den bestuurder van het landschap Mampawa en zijne mantri's gesloten en bij besluit van den 15den Januari 1912 n°. 74, juncto dat van 9 Mei d.a.v. n°. 24, door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië goedgekeurd en bekrachtigd contract aan te vullen met een bepaling betreffende de toepasselijkheid van het reglement op de openbare verkoopingën in genoemd landschap:

Zoo is op heden, Maandag, den 9den September 1912, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen ons, Frederik Hendrik Karel Brodhaag, Controleur bij het Binnenlandsch

Bestuur in de onderafdeeling Mampawa, daartoe schriftelijk gemachtigd door den Resident der Westerafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Mohamad Taufik Akamoedin, bestuurder van het landschap Mampawa, en zijne mantri's overeengekomen als volgt:

De verordeningen en bepalingen, welke door het Gouvernement zijn of zullen worden uitgevaardigd ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkoopingën, zijn van verbindende kracht voor den bestuurder van het landschap Mampawa en zijne onderhoorigen.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Mampawa overeengekomen, in viervoud opgemaakt, ondertekend, bezegeld en plechtig beëdigd door Mohamad Taufik Akamoedin, Panambahan van Mampawa, en zijne mantri's.

Hier stonden de stempels en handteekeningen van Mohamad Taufik Akamoedin, Panambahan van Mampawa, en zijne landsgrooten.

In tegenwoordigheid van mij, Controleur van Mampawa,
(w. g.) F. H. K. BRODHAAG.

Deze suppletoire overeenkomst is goedgekeurd en bekrachtigd op heden, den 4den Maart 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De wd. Iste-Gouvernements-Secretaris,
SMEETS.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het
Departement van Koloniën,
STAAL.

(342. 13.)

LANDAK.

SUPPLETOIR CONTRACT.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen, het op den 8sten October 1909 tusschen het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en den waarnemenden bestuurder van Landak, Pangeran Mangkoe Boemi Goesti Boedjang, en zijne mantri's gesloten en bij besluit van den 15den Januari 1912 n°. 75, juncto dat van 24 Juni d.a.v. n°. 29, door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië goedgekeurd en bekrachtigd contract aan te vullen met eene bepaling betreffende de toepasselijkheid van het reglement op de openbare verkoopingën in genoemd landschap:

Zoo is op heden, den 7den September 1912, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen ons, Frederik Marinus Lodewijk Horsting, tijdelijk civiel gezaghebber fd. Controleur, daartoe schriftelijk gemachtigd door den Resident der Westerafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Pan-

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

geran Mangkoe Boemi Goesti Boedjang, waarnemend bestuurder van Landak, en zijne mantri's overeengekomen als volgt:

De verordeningen en bepalingen welke door het Gouvernement zijn of zullen worden uitgevaardigd ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkooping en verbindende kracht voor den bestuurder van het landschap Landak en zijne onderhoorigen.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld te Ngabang overeengekomen, in viervoud opgemaakt, onder teekend, bezegeld en plechtig beëdigd door den waarnemenden bestuurder Pangeran Mangkoe Boemi Goesti Boedjang en zijne mantri's.

Hier stonden de stempels en handteekeningen van Pangeran Mangkoe Boemi Goesti Boedjang, waarnemend bestuurder van Landak, en zijne landsgrooten.

In tegenwoordigheid van mij, fd. Controleur van Landak,
(w. g.) F. M. L. HORSTING.

Deze suppletoire overeenkomst is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 4den Maart 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De wd. Iste-Gouvernements-Secretaris,
SMEETS.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het
Departement van Koloniën,
STAAL.

(342. 14.)

MATAN.**SUPPLETOIR CONTRACT.**

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen, het op den 5den Augustus 1911, tusschen het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en de leden van de commissie van bestuur over het landschap Matan gesloten en bij besluit van den 15den Januari 1912 n°. 78, juncto dat van 4 Juni d.a.v. n°. 32, door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië goedgekeurd en bekrachtigd contract, aan te vullen met eene bepaling, betreffende de toepasselijkheid van het reglement op de openbare verkooping in genoemd landschap;

Zoo is op heden, den 26sten September 1912, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen ons Henri Theodoor Weehuizen, Controleur van Soekadana, daartoe schriftelijk gemachtigd door den Resident der Westerafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Oeti Moehsin gelaran Pangeran Laksamana Kesoema Negara Matan, Oeti Oeska gelaren Pangeran Adipati, Oeti Zakaria gelaren Pangeran Kesoema Djaja, leden van de bestuurscommissie over het landschap Matan, overeengekomen als volgt:

De verordeningen en bepalingen, welke door het Gouvernement zijn of zullen worden uitgevaardigd ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkooping, zijn van verbindende kracht voor den bestuurder van het landschap Matan en zijne onderhoorigen.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezes vermeld, te Ketapang overeengekomen, in viervoud opgemaakt, onder teekend, bezegeld en plechtig beëdigd door de leden der bestuurscommissie van het landschap Matan.

Hier stonden de stempels en handteekeningen van de leden der bestuurscommissie van het landschap Matan.

In tegenwoordigheid van mij, Controleur van Soekadana,
(w. g.) WEEHUIZEN.

Deze suppletoire overeenkomst is goedgekeurd en bekrachtigd op heden, den 4den Maart 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De wd. Iste-Gouvernements-Secretaris,
SMEETS.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het
Departement van Koloniën,

STAAL.

(342. 15.)

SAMBAS.**SUPPLETOIR CONTRACT.**

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen, het op den 14den Augustus 1909 tusschen het Gouvernement van Nederlandsch-Indië en den bestuurder van het landschap Sambas en zijne mantri's gesloten en bij besluit van den 8sten Januari 1912 n°. 46, juncto dat van 9 Mei d.a.v. n°. 25, door den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië goedgekeurd en bekrachtigd contract aan te vullen met eene bepaling betreffende de toepasselijkheid van het reglement op de openbare verkooping in genoemd landschap;

Zoo is op heden, den 20sten Augustus 1912, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen ons Hendricus Theodorus Mari Pino Post, Assistent-Resident van Sambas, daartoe schriftelijk gemachtigd door den Resident der Westerafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Mohamad Tsafioedin Sultan van Sambas, en zijne mantri's overeengekomen als volgt:

De verordeningen en bepalingen, welke door het Gouvernement zijn of zullen worden uitgevaardigd ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkooping, zijn van verbindende kracht voor den bestuurder van het landschap Sambas en zijne onderhoorigen.

Aldus ten dage en jare in den aanhef dezès vermeld te Sambas overeengekomen, in viervoud opgemaakt, ondertee-kend, bezegeld en plechtig beëdigd door den Sultan van Sambas Mohamad Tsafioedin en zijne mantri's de Pan-gerans Bandahara Sri Maharadja Ahmad, Toemenggoeng Djaja Koesoema Mohamad Besar, Pakoenegara Oesman en Laksamana Aria Albarkat.

Hier stonden de stempels en handteekeningen van Moha-mad Tsafioedin, Sultan van Sambas, en zijne landsgrooten.

In tegenwoordigheid van mij, Assistent-Resident van Sambas,

(w. g.) Post.

Deze suppletoire overeenkomst is goedgekeurd en bekrach-tigd op heden, den 4den Maart 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift,

De wd. Iste-Gouvernements-Secretaris,
SMEETS.

Voor eensluidend afschrift,

De Secretaris-Generaal bij het
Departement van Koloniën,
STAAL.

(342. 16.)

KOETEI.

SUPPLETOIR CONTRACT.

Aangezien het wenschelijk is voorgekomen dat de bepalingen nopens het houden van openbare veilingen en verkooping- en uitgevaardigd door het Gouvernement van Neder-landsch-Indië van toepassing worden verklaard op den Bestuurder en de onderhoorigen van het landschap Koetei;

Zoo is op heden, den 11den October 1912 of den 29sten Sjawal van het jaar 1330 der Mohammedaansche tijdrekening, onder nadere goedkeuring en bekrachtiging van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen ons, L. F. J. Rijkmans, Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Pangeran Mangkoe Negoro, Regent van Koetei, benevens de landsgrooten van dat landschap, het volgende overeengekomen:

De verordeningen en bepalingen, welke door het Gouver-nement van Nederlandsch-Indië zijn of zullen worden uitge-vaardigd ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkooping- en verbindende kracht voor den Bestuurder van het landschap Koetei en zijne onderhoorigen.

Aldus ten dage en jare, in den aanhef dezès vermeld, te Tonggarong overeengekomen, in viervoud opgemaakt, en door beide partijen ondertee-kend en bezegeld.

De Resident der Zuider- en Oosterafdeeling
van Borneo,
(w. g.) RIJCKMANS.

Hier stonden de stempels en handteekeningen van Pange-ran Mangkoe Negoro, Regent van Koetei, zoomede van de landsgrooten.

Dit contract is goedgekeurd en bekrachtigd op heden, den 17den Januari 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift:

De wd. Gouvernements-Secretaris,
VAN VALKENBURG.

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
STAAL.

(342. 17.)

SOEMBAWA.

SUPPLETOIR CONTRACT.

Onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, gesloten tusschen Adolf Meinardus Zandveld, Assistent-Resident der afdeeling Soembawa, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Moehamad Djalaloedin, Bestuurder van het landschap Soembawa, en zijne landsgrooten;

Aangezien het wenschelijk is geoordeeld het vendu-regle-ment (*Staatsblad* 1908, n°. 189) toepasselijk te verklaren op het landschap Soembawa, zoo is op heden, den 20sten Augustus 1912, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen mij, Adolf Meinardus Zandveld, Assistent-Resident der afdeeling Soembawa, als gemachtigde van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, en Moehamad Djalaloedin, Bestuurder van het landschap Soembawa, en zijne landsgrooten, overeenge-komen als volgt:

Artikel 1.

De verordeningen en bepalingen welke door het Gouver-nement van Nederlandsch-Indië zijn of zullen worden uit-gevaardigd ten aanzien van het houden van openbare veiling- en verkooping- en verbindende kracht voor den Bestuurder van het landschap Soembawa en zijne onder-oorigen.

Artikel 2.

Deze overeenkomst treedt in werking op heden, den 20sten Augustus 1912.

Van deze overeenkomst is op datum, als boven omschreven, deze akte in drievoud opgemaakt en door beide partijen ondertee-kend en bezegeld.

De Assistent-Resident van Soembawa,
(w. g.) ZANDVELD.

Hier stonden de stempel en handteekening van Moehamad Djalaloedin, Sultan van Soembawa, zoomede handmerk en handteekeningen van zijne landsgrooten.

Gesteld in mijne tegenwoordigheid,
De Assistent-Resident van Soembawa,
(w. g.) ZANDVELD.

Gezien:

De Civiel en Militair Resident van Timor
en Onderhoorigheden,
(w. g.) v. RIETSCHOTEN.

Deze overeenkomst is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 17den Januari 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift:

De wd. Gouvernements-Secretaris,
VAN VALKENBURG.

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
STAAL.

(342. 18.)

BIMA.

SUPPLETOIRE OVEREENKOMST.

Onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië gesloten tusschen Albert Adolf Banse, waarnemend tijdelijk Civiel Gezaghebber van de onderafdeeling Bima, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Ibrahim, Bestuurder van het landschap Bima, en zijne landsgrooten;

Aangezien het wenschelijk is geoordeeld het vendu-reglement (*Staatsblad* 1908, n°. 189) toepasselijk te verklaren op het landschap Bima, zoo is op heden, den 3den September 1912, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen mij, Albert Adolf Banse, waarnemend tijdelijk Civiel Gezaghebber der onderafdeeling Bima, als gemachtigde van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, en Ibrahim, Bestuurder van het landschap Bima, en zijne landsgrooten, overeengekomen als volgt:

Artikel 1.

De verordeningen en bepalingen welke door het Gouvernement van Nederlandsch-Indië zijn of zullen worden uitgevaardigd ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkooping en zijn van verbindende kracht voor den Bestuurder van het landschap Bima en zijne onderhoorigen.

Handelingen der Staten-Generaal. Bijlagen. 1912—1913.

Artikel 2.

Deze overeenkomst treedt in werking op heden, den 3den September 1912.

Van deze overeenkomst is op datum, als boven omschreven, deze akte in drievoud opgemaakt en door beide partijen ondertekend en bezegeld.

De wd. tijdelijk Civiel Gezaghebber van Bima,
(w. g.) BANSE.

Hier stonden de stempel en handteekening van Ibrahim, Sultan van Bima, zoomede handteekeningen van zijne landsgrooten.

Voor de legalisatie der bovenstaande
handteekeningen,

De wd. tijdelijk Civiel Gezaghebber van Bima,
(w. g.) BANSE.

Gezien:

De Civiel en Militair Resident van Timor
en Onderhoorigheden,
(w. g.) v. RIETSCHOTEN.

Deze overeenkomst is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 17den Januari 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift:

De wd. Gouvernements-Secretaris,
VAN VALKENBURG.

Voor eensluidend afschrift:

De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,
STAAL.

(342. 19.)

DOMPO.

SUPPLETOIRE OVEREENKOMST.

Onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, gesloten tusschen Albert Adolf Banse, waarnemend tijdelijk Civiel Gezaghebber van de onderafdeeling Bima, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Mohamad Siradjoedin, Bestuurder van het landschap Dampo, en zijne landsgrooten;

Aangezien het wenschelijk is geoordeeld het vendu-reglement (*Staatsblad* 1908, n°. 189) toepasselijk te verklaren op het landschap Dampo, zoo is op heden, den 8sten September 1912, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië tusschen mij, Albert Adolf Banse, waarnemend tijdelijk Civiel Gezaghebber der onderafdeeling Bima, als gemachtigde van het Nederlandsch-

Indisch Gouvernement, en Mohamad Siradjoedin, Bestuurder van het landschap Dampo, en zijne landsgrooten, overeengekomen als volgt:

Artikel 1.

De verordeningen en bepalingen welke door het Gouvernement van Nederlandsch-Indië zijn of zullen worden uitgevaardigd ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkooping en zijn van verbindende kracht voor den Bestuurder van het landschap Dampo en zijne onderhoorigen.

Artikel 2.

Deze overeenkomst treedt in werking op heden, den 8sten September 1912.

Van deze overeenkomst is op datum, als boven omschreven, deze akte in drievoud opgemaakt en door beide partijen ondertekend en bezegeld.

De wd. tijdelijk Civiel Gezaghebber van Bima,
(w. g.) BANSE.

Hier stonden de stempel en handtekening van Mohamad Siradjoedin, Sultan van Dampo, zoomede handteekeningen van zijne landsgrooten.

Voor de legalisatie der bovenstaande handteekeningen,

De wd. tijdelijk Civiel Gezaghebber van Bima,
(w. g.) BANSE.

Gezien:

*De Civiel en Militair Resident van Timor
en Onderhoorigheden,*
(w. g.) v. RIETSCHOTEN.

Deze overeenkomst is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 17den Januari 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift:

De wd. Gouvernements-Secretaris,
VAN VALKENBURG.

Voor eensluidend afschrift:

*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,*
STAAL.

(342. 20.)

SANGGAR.

SUPPLETOIRE OVEREENKOMST.

Onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, gesloten tusschen Albert Adolf Banse, waarnemend tijdelijk Civiel Gezaghebber van de

onderafdeeling Bima, ten deze handelende voor en namens het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, en Abdullah, Bestuurder van het landschap Sanggar, en zijne landsgrooten;

Aangezien het wenschelijk is geoordeeld het vendu-reglement (*Staatsblad* 1908, n°. 189) toepasselijk te verklaren op het landschap Sanggar, zoo is op heden, den 9den September 1912, onder nadere goedkeuring van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, tusschen mij, Albert Adolf Banse, waarnemend tijdelijk Civiel Gezaghebber der onderafdeeling Bima, als gemachtigde van het Nederlandsch-Indisch Gouvernement, en Abdullah, Bestuurder van het landschap Sanggar, en zijne landsgrooten, overeengekomen als volgt:

Artikel 1.

De verordeningen en bepalingen welke door het Gouvernement van Nederlandsch-Indië zijn of zullen worden uitgevaardigd ten aanzien van het houden van openbare veilingen en verkooping en zijn van verbindende kracht voor den Bestuurder van het landschap Sanggar en zijne onderhoorigen.

Artikel 2.

Deze overeenkomst treedt in werking op heden, den 9den September 1912.

Van deze overeenkomst is op datum, als boven omschreven, deze akte in drievoud opgemaakt en door beide partijen ondertekend en bezegeld.

De wd. tijdelijk Civiel Gezaghebber van Bima,
(w. g.) BANSE.

Hier stonden de stempel en handtekening van Abdullah, Radja van Sanggar, zoomede handmerken van zijne landsgrooten.

Voor de legalisatie der bovenstaande handteekeningen,

De wd. tijdelijk Civiel Gezaghebber van Bima,
(w. g.) BANSE.

Gezien:

*De Civiel en Militair Resident van Timor
en Onderhoorigheden,*
(w. g.) v. RIETSCHOTEN.

Deze overeenkomst is goedgekeurd en bekrachtigd op heden den 17den Januari 1913.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,
(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De wd. Algemeene Secretaris,
(w. g.) DE GRAEFF.

Voor eensluidend afschrift:

De wd. Gouvernements-Secretaris,
VAN VALKENBURG.

Voor eensluidend afschrift:

*De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Koloniën,*
STAAL.

(342. 21.)

**PONTIANAK, TAJAN, MAMPAWA,
LANDAK, MATAN, SAMBAS, KOETEI,
SOEMBAWA, BIMA, DOMPO en
SANGGAR.**

NOTA VAN TOELICHTING.

De wenschelijkheid is gebleken om het in *Indisch Staatsblad* 1908, n°. 189, opgenomen, bij ordonnantie van 28 Februari van dat jaar vastgestelde Reglement op de openbare verkooping in Nederlandsch-Indië mede toepassing te doen vinden in de zelfbesturende landschappen. Zal ten aanzien van de zelfbesturen onder vigueur der korte verklaring nader worden overwogen op welke wijze die toepasselijkverklaring zal behooren te geschieden, ten aanzien van de landschappen, waarmede een contract gesloten is, zijn de betrokken hoofden van gewestelijk bestuur uitgenoodigd met die zelfbesturen eene suppletoire overeenkomst te sluiten, waarbij de ter zake uitgevaardigde en nog uit te vaardigen verordeningen en bepalingen van verbindende kracht worden verklaard voor de zelfbestuurders en hunne onderhoorigen.

De bereids met de landschappen Pontianak, Tajan, Mampawa, Landak, Matan, Sambas (residentie Westerafdeeling van Borneo), Koetei (Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo), Soembawa, Bima, Dompoe en Sanggar (eiland Soembawa, residentie Timor en Onderhoorigheden) gesloten suppletoire contracten worden hierbij overgelegd.

(342. 22.)

PAGATAN en KOESAN.

VERKLARING.

VERKLARING betreffende de overdracht van het landschap Pagatan en Koesan aan het Gouvernement.

Ik ondergeteekende, Aroeng Abdoelrahim, bestuurder van Pagatan en Koesan, verklaar in overleg en in overeenstemming met de landsgrooten van dat landschap;

dat ik op een nader door de Regeering van Nederlandsch-Indië te bepalen datum, het landschap Pagatan en Koesan aan het Gouvernement van Nederlandsch-Indië zal overdragen;

dat ik op dien datum als bestuurder van Pagatan en Koesan zal aftreden en aan het Nederlandsch-Indisch Gouvernement al mijne rechten en bevoegdheden zal overgeven, zoomede mijne onderdanen van de vroeger jegens mij afgelegde eeden van trouw en gehoorzaamheid zal ontslaan;

dat ik de vaststelling van het bedrag en de regeling der uitkeering van de schadeloosstelling, die aan mij en de landsgrooten zal worden toegekend voor het uit de overdracht voortvloeiende gemis aan inkomsten, geheel aan het Gouvernement overlaat;

dat ik intusschen zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot het landschap Pagatan en Koesan door of namens den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of den Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo zijn of zullen worden getroffen en in het algemeen

alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens genoemden Resident zijn of zullen worden gegeven.

Aldus gedaan en beëdigd te Pagatan den 20sten April 1907 of den 7den Rabioelawal van het jaar 1325 der Mohamedaansche tijdrekening.

In tegenwoordigheid van Johannes van Weert, Resident der Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo,

(w. g.) J. VAN WEERT.

Hier stonden de stempels en handteekeningen van den bestuurder van Pagatan en Koesan en zijne landsgrooten.

Deze verklaring is goedgekeurd en bekrachtigd op heden, den 11den Mei 1912.

De Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië,

(w. g.) IDENBURG.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,

De Algemeene Secretaris,

(w. g.) STAAL.

Voor eensluidend afschrift:

De wd. Gouvernements-Secretaris,

VAN VALKENBURG.

Voor eensluidend afschrift:

*De Secretaris-Generaal**bij het Departement van Koloniën,*

STAAL.

(342. 23.)

PAGATAN en KOESAN.

NOTA VAN TOELICHTING.

Nadat daarop bij de begroting voor 1912 was gerekend (zie de Memorie van Toelichting, onderafdeeling 72) is het landschap Pagatan en Koesan (onderafdeeling Tanah Boemboe, afdeeling Zuid-Oostkust van Borneo der residentie Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo) bij het rechtstreeks bestuurd gebied ingelijfd (*Indisch Staatsblad* 1912, n°. 312). De door den, sedert overleden, bestuurder afgelegde verklaring van overdracht, welke bij gouvernementsbesluit van 11 Mei 1912 n°. 1 is goedgekeurd en bekrachtigd, wordt hierbij overgelegd.

De verhouding van Pagatan en Koesan tot het Gouvernement van Nederlandsch-Indië was geregeld bij een in 1875 gesloten contract (zie Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1876—1877 — 101 — n°. 2). Bij zijn optreden als bestuurder in 1893 teekende Aroeng Abdoelrahim de akte van verband, waarop hem een akte van bevestiging werd uitgereikt (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1894—1895 — 110 — n°. 9).

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

(342. 24.)

MENADO.

VERKLARINGEN.

Ik ondergeteekende bestuurder van
..... verklaar:

Ten eerste: dat het landschap een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelve vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aandrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van stempel, onderteekening of handmerk) en beëdigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij die verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd, en de hoofden zijn erkend en bevestigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening der bekrachtigingsbesluiten.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
---------	---	---	--------------------------------	---	--

Sangi- en Talaud-eilanden.

1	Cornelius Tamaleroh.	Tagoelandang.	1 Nov. 1912.		1 April 1913.
2	Anthonie Jafet Kansil Bogar.	Siaoe.	1 Jan. 1913.		3 Mei 1913.

Bolaäng Mongondou.

3	Mohamad Datoengsolang.	Bintaoena.	8 Oct. 1912.	12 Febr. 1913.	
4	Datoe Cornelis Manoppo.	Bolaäng Mongondou.	8 Oct. 1912.	12 Febr. 1913.	
5	Hasan van Goebal.	Bolaäng Oeki.	8 Oct. 1912.	12 Febr. 1913.	

Gorontalo.

6	Datu Alam Turungku.	Bwool.	22 Nov. 1912.	27 Febr. 1913.	
---	---------------------	--------	---------------	----------------	--

Midden-Celebes.

7	Katajoe alias Papa i Karebe.	Batoedaka.	17 Sept. 1912.		14 Februari 1913.
8	Ta Lasa.	Lage.	7 Juni 1912.		17 September 1912.
9	I Joto alias Tome Intje Saleh.	Tawaëli.	27 Jan. 1912.		4 Mei 1912.

(342. 25.)

MENADO.

NOTA VAN TOELICHTING.

In 1912 zijn door een aantal landschapsbestuurders in de residentie Menado verklaringen afgelegd nopens hunne verhouding tot het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, welke alle gelijkloidend zijn en derhalve in den gebruikelijken vorm collectief worden medegedeeld.

Op zijn verzoek is Laurentius Manuel Tamara, bestuurder van het landschap Tagoelandang (Sangi-eilanden), die als

zoodanig in 1910 de korte verklaring aflegde (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1911—1912 — 301 — n°. 18), eervol als radja ontslagen. Zijn opvolger in het bestuur, Cornelius Tamaleroh, djogoegoe van het landschap, teekende op 1 November 1912 de korte verklaring, welke bij gouvernementsbesluit van 1 April 1913 n°. 23, is goedgekeurd en bekrachtigd.

Door het afleggen van de korte verklaring door de bestuurders van de landschappen Siaoe (afdeeling Sangi- en Talaud-eilanden), Bolaäng Mongondou, Bolaäng Oeki, Bintaoena (afdeeling Bolaäng Mongondou) en Bwool (afdeeling Gorontalo) is de verhouding van die zelfbesturen tot het Gouvernement van Nederlandsch-Indië beter geregeld dan door de in 1899 met eerstgenoemd landschap (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1902—1903 — 174 — n°. 20) en in 1895 met de overige land-

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

schappen gesloten uitvoerige contracten (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1896—1897 — 139 — nos. 8/10 en 13). Het voorloopig als waarnemend bestuurder erkend en bevestigd landschapshoofd van Siaoë, Anthonie Jafet Kansil Bogar, die in de plaats is getreden van den sedert het ontslag op verzoek in 1908 van radja Manalang Doelag Kansil met het bestuur belasten djogogoe A. J. Muhede, heeft bij zijn optreden de korte verklaring afgelegd, welke bij gouvernementsbesluit van 3 Mei 1913 n°. 22, is goedgekeurd en bekrachtigd. De bestuurders van de andere landschappen zijn bij de gouvernementsbesluiten, waarbij de onderwerpelijke verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd, niet tevens erkend en bevestigd, aangezien dit reeds heeft plaats gehad bij de door hen gepasseerde akten van verband en van bevestiging, en wel voor Bolaäng Mongondou in 1905 (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1906—1907 — 265 — n°. 8), voor Bolaäng Oeki in 1903 (idem 1903—1904 — 201 — n°. 10), voor Bintaoena in 1895 (idem 1896—1897 — 139 — n°. 8) en voor Bwool in 1901 (idem 1901—1902 — 169 — n°. 35).

Op verzoek van den sedert eervol van zijne waardigheid ontheven bestuurder van het landschap Malenge en Bobongko (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1909—1910 — 312 — n°. 15) en van de lagere landschapshoofden, is genoemd landschap met Batoedaka vereenigd tot één landschap onder den naam Batoedaka. De bestuurder van laatstgenoemd landschap, Xatajoe alias Papa i Karebe (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1910—1911 — 309 — n°. 16), heeft in verband met de vergrooting van zijn gebied op 17 Septembzer 1912 eene nieuwe korte verklaring geteekend, welke bij gouvernementsbesluit van 14 Februari 1913 n°. 33, is goedgekeurd en bekrachtigd.

Bij het overlijden van den bestuurder van de landschappen Bantjea en Poe'oemboto, Oema Ing Golo (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, Zitting 1908—1909 — 311 — n°. 10), zijn deze zelfbesturende landschappen, in overeenstemming met den wensch der betrokken kamponghoofden, met het landschap Lage vereenigd. Ta Lasa, bestuurder van Lage, mede genoemd in het zoo juist aangehaald n°. 10 der Gedrukte Stukken, heeft in verband hiermede op 7 Juni 1912 eene nieuwe korte verklaring afgelegd, welke is goedgekeurd en bekrachtigd bij gouvernementsbesluit van 17 September 1912 n°. 15.

Djaijalangkara Mangge Dampo, die in 1904 als bestuurder van het landschap Tawaëli de korte verklaring aflegde (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-

Generaal, Zitting 1905—1906 — 224 — n°. 6), overleed in 1905. Als opvolger werd voorloopig erkend I Toempa Lemba Tome Lamasoera en toen deze niet bleek te voldoen werd Papa I Joto voorloopig met het bestuur belast. Deze kwam in 1910 te overlijden en werd opgevolgd door zijn oudsten zoon I Joto alias Tome Intje Saleh, die, toegelaten tot het afleggen der korte verklaring, deze op 27 Januari 1912 teekende. De verklaring werd goedgekeurd en bekrachtigd bij gouvernementsbesluit van 4 Mei 1912 n°. 8.

(342. 26.)

TIMOR en ONDERHOORIGHEDEN.

VERKLARINGEN.

Ik ondergeteekende bestuurder van verklaar:

Ten eerste: dat het landschap een gedeelte uitmaakt van Nederlandsch-Indië en derhalve staat onder de heerschappij van Nederland; dat ik mitsdien steeds getrouw zal zijn aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden en aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal als Hoogstderzelver vertegenwoordiger, uit wiens handen ik het bestuur over aanvaard.

Ten tweede: dat ik mij in geenerlei staatkundige aanrakingen zal stellen met vreemde mogendheden, zullende de vijanden van Nederland ook mijne vijanden, de vrienden van Nederland ook mijne vrienden zijn.

Ten derde: dat ik zal nakomen en handhaven alle regelingen, die met betrekking tot door of namens de Koningin der Nederlanden dan wel den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden vastgesteld of toepasselijk verklaard en dat ik in het algemeen alle bevelen zal opvolgen, die mij door of namens den Gouverneur-Generaal of Diens vertegenwoordiger zijn of zullen worden gegeven.

Bovenstaande verklaring is afgelegd (voorzien van stempel, onderteekening of handmerk) en beëdigd door elk der hoofden hieronder vermeld. De namen der door hen bestuurde landschappen, de dagteekening van de verklaringen en van de besluiten, waarbij die verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd, en de hoofden zijn erkend en bevestigd, volgen mede hieronder.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd, en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
---------	---	---	--------------------------------	---

Eiland Timor.

1	Noni Nopé.	Amanoebang.	8 Maart 1912.	11 October 1912.
2	Moeti Banoë Naik.	Amanatoeng.	22 Augustus 1910.	14 Januari 1913.

Eiland Sawoe.

3	Semuël Thomas Djawa.	Timoe.	14 November 1911.	26 Maart 1913.
---	----------------------	--------	-------------------	----------------

Overeenkomsten met inlandsche vorsten in den Oost-Indischen Archipel.

Nummer.	Namen van de Hoofden die de verklaring hebben afgelegd.	Namen van de door hen bestuurde landschappen.	Dagteekening der verklaringen.	Dagteekening van de besluiten, waarbij de verklaringen zijn goedgekeurd en bekrachtigd en de landschapshoofden zijn erkend en bevestigd.
---------	---	---	--------------------------------	--

Eiland Flores.

4	Don Johannus Servus Diaz Vierra Godinho	Larantoeika.	17 Januari 1912.	25 Juni 1912.
---	---	--------------	------------------	---------------

Eiland Soemba.

5	Dera Woela.	Kodi Bokol.	14 Juni 1912.	3 Mei 1913.
---	-------------	-------------	---------------	-------------

(342. 27.)

TIMOR EN ONDERHOORIGHEDEN.

NOTA VAN TOELICHTING.

Door eenige zelfbestuurders in de residentie Timor en Onderhoorigheden zijn verklaringen afgelegd nopens hunne verhouding tot het Gouvernement van Nederlandsch-Indië, welke in den gebruikelijken vorm collectief worden medegedeeld (zie laatstelijk de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zitting 1909—1910 — 312 — n°. 23).

Zoals reeds in het Koloniaal Verslag van 1911 (kolom 57) werd vermeld, sneuvelde bij een in 1910 door hem tegen het Nederlandsch-Indisch Gouvernement gepleegd verzet de radja van Amanoebang, Soefa Lcoe, die in 1908 de korte verklaring had afgelegd (zie het hierboven aangehaalde n°. 23 der Gedrukte Stukken). Met het bestuur werd, in overleg met hoofden en bevolking, belast de broeder van den gesneuvelden radja, Noni Nopé, die geen aandeel bleek gehad te hebben in bedoelde onlusten. Noni Nopé teekende op 8 Maart 1912 als bestuurder van Amanoebang de korte verklaring, welke bij gouvernementsbesluit van 11 October 1912 n°. 9 is goedgekeurd en bekrachtigd.

In verband met de toevoeging van het landschap Anas aan Amanatoeng, waartoe het voorheen reeds behoorde, is door den bestuurder van laatstgenoemd landschap, Moeti Banoë Naik (zie als boven), eene nieuwe korte verklaring afgelegd, welke bij gouvernementsbesluit van 14 Januari 1913 n°. 36 is goedgekeurd en bekrachtigd.

In 1910 overleed Eduard Djara Loedji, radja van het landschap Timoe (zie als boven). Tot zijn opvolger werd

gekozen Semuël Thomas Djawa, radja van het aangrenzende landschap Seba (zie als boven), achterneef van den kinderloos overleden bestuurder van Timoe. Nadat bij gouvernementsbesluit van 28 September 1911 n°. 1 was bepaald, dat het landschap Timoe zou worden bestuurd door het landschapshoofd van Seba, teekende Semuël Thomas Djawa op 14 November 1911 de korte verklaring als radja van Timoe, welke bij gouvernementsbesluit van 26 Maart 1913 n°. 47 is goedgekeurd en bekrachtigd.

De bestuurder van het landschap Larantoeika, Louis Balantran de Rosarie, met wien in 1905 een contract werd gesloten, waarbij het recht van het Gouvernement werd erkend tot het verlenen van vergunningen voor het doen van mijnbouwkundige opsporingen en van concessiën voor mijnontginning en waarbij voorts de Nederlandsch-Indische mijnverordeningen op dat landschap en zijn ingezetenen toepasselijk werden verklaard (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zitting 1906—1907 — 265 — n°. 30), overleed in 1906. Na zijn dood werd het bestuur waargenomen door den kapitan (kamponghoofd) van Larantoeika, totdat in het begin van 1912 tot radja werd gekozen Don Johannus Servus Diaz Vierra Godinho, zoon van den voorlaatsten bestuurder van het landschap, die op 17 Januari 1912 de bij gouvernementsbesluit van 25 Juni 1912 n°. 23 goedgekeurde en bekrachtigde korte verklaring aflegde.

In de plaats van den overleden bestuurder van het landschap Kodi Bokol (vroeger Kodi Besar genaamd), Batoe Logé Kendoea, die in 1907 de korte verklaring teekende (zie de Gedrukte Stukken van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zitting 1909—1910 — 312 — n°. 23) is door de kamponghoofden gekozen diens neef en naast rechthebbende Dera Woela, die, na tot het afleggen der korte verklaring te zijn toegelaten, daartoe op 14 Juni 1912 overging. Bij gouvernementsbesluit van 3 Mei 1913 n°. 23 is deze verklaring goedgekeurd en bekrachtigd.

